

45 lat

Zespołu Pieśni i Tańca

„Bandoska”

Wojewódzkiego Domu Kultury
w Rzeszowie

Rzeszów czerwiec 1995

Wojewódzki Dom Kultury
35-959 Rzeszów, ul Okrzei 7
Tel.: (017) 325-35, (017) 352-57
fax: (017) 62-46-40
Dyrektor: Lesław Wais.

Wydano nakładem Wojewódzkiego Domu Kultury w Rzeszowie,
Opracowanie red.: Irena Łobos, projekt okładki : Krystyna Niebudek
Skład, łamanie, przygotowanie do druku: ToKom - Rzeszów tel. 62-49-37
Druk: Techgraf - Łańcut, ul. Podzwierzyniec 25, Nakład: 500 egz.

Czerwiec 1995.

Powstały w 1950 r. Zespół Pieśni i Tańca Wojewódzkiego Domu Kultury był pierwszym tego typu zespołem artystycznym w regionie rozciągającym początkowo w kraju, a później też poza jego granicami piękno folkloru polskiego. Koncertując na wielu estradach Zespół, który w 1969r. przyjął nazwę „**Bandoska**” przecierał szlaki, po których obecnie „krocza” inne tego typu zespoły.

Tancerze „Bandoski” i wywodząca się z nich kadra instruktorska do dziś zasilają inne działające w regionie zespoły.

Od początku swego istnienia „Bandoska” upowszechniała w kraju i za granicą folklor nawiązujący do autentycznych wzorów kultury ludowej. Zasadniczym materiałem programowym Zespołu pozostawały zawsze polskie tańce narodowe i folklor rzeszowski, wzbogacany stale nowymi pozycjami.

Stopniowo repertuar Zespołu poszerzał się o pieśni i tańce innych regionów Polski a także innych narodów.

W ciągu 45-lecia istnienia „Bandoska” prezentowała na scenach prawie wszystkie regiony polskiego folkloru.

W repertuarze Zespołu w różnych okresach znajdowały się:

- tańce i przyśpiewki ludowe: rzeszowskie, lasowiackie, krośnieńskie, przeworskie, łańcuckie, haczowskie, lubelskie, góralskie, śląskie, wielkopolskie, żywieckie, kurpiowskie, sądeckie, kaszubskie, opoczyńskie,
- tańce innych narodów: ukraińskie, łemkowskie, mołdawskie, rosyjskie, bułgarskie, węgierskie, słowackie,
- obrazki taneczne: dyngus, „Małgorzatka”,
- obrzędy: wesele rzeszowskie, kogutek, marzanna, wyzwoliny wilka, sobótki, piórnica, andrzejkowe wróżby, draby łańcuckie,
- pieśni w opracowaniu artystycznym.

W prezentowaniu tak bogatego repertuaru uczestniczyło w ciągu 45-lat setki wymieniających się członków Zespołu. Młodzież poświęcała swój wolny czas dla zdobywania i doskonalenia umiejętności tanecznych.

Zespół Pieśni i Tańca „Bandoska” cieszy się już od dawna ustaloną renomą. Na sukces Zespołu złożyło się wiele czynników. A to:

- praca doświadczonych instruktorów - pedagogów umiejących łączyć twórcze poszukiwania rozwiązań choreograficznych z działalnością wychowawczą młodzieży,
- stosunek młodzieży do swoich obowiązków w Zespole jako żmudnej i systematycznej ale również twórczej pracy, dającej dużą satysfakcję.

- mecenat Wojewódzkiego Domu Kultury w Rzeszowie, który stwarza odpowiednie warunki do działalności Zespołu.

Występów w kraju i za granicą trudno by się doliczyć, a plonem ich jest kolekcja dyplomów, odznaczeń i nagród, które cieszą wszystkich członków Zespołu, zarówno tych, co już odeszli, jak i wciąż nowo przybywających.

Zespół podczas występów ulicznych na Węgrzech. (Fot. Adam Kus)

Z bogatej kroniki Zespołu odnotujemy jedynie wybrane, ważniejsze wydarzenia:

1950

Powstaje Rzeszowski Zespół Pieśni i Tańca pod kierownictwem artystycznym Bożeny Niżańskiej.

1952

Występy na Zlocie Młodych Przewodników Pracy w Warszawie.

1952-1966

Wykonywanie partii tanecznych w 10 operach i operetkach wystawianych przez Studio Operowe WDK.

1955

Udział w Światowym Festiwalu Młodzieży i Studentów w Warszawie.

1956

I miejsce w Centralnych Eliminacjach Zespołów Artystycznych w Warszawie.

1959-1968

Udział w centralnych uroczystościach dożynkowych w Warszawie.

1960

Pierwsze wojaże zagraniczne po miejscowościach obwodu lwowskiego - (ZSRR).

1964

I nagroda i trofeum w postaci statuetki „Złotej Świątyni Dioscurii” na XXI Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Agrigento (Włochy).

II miejsce na Festiwalu Folkloru Ziem Górskich „Tatrzańska Jesień” w Zakopanem.

Występy w telewizji warszawskiej z okazji 15-lecia Zespołu.

1965

Odnaka „Zasłużony dla Województwa Rzeszowskiego” oraz nagroda Prezydium WRN w Rzeszowie za popularyzację folkloru rzeszowskiego.

1966

Nagroda Ministra Kultury i Sztuki za całkoształt osiągnięć artystycznych.

1967 -1968

Tournée artystyczne po Austrii, Belgii, Czechosłowacji i Węgrzech.
Zespół zdobywa I nagrodę na Festiwalu Zespołów Folklorystycznych w Esztergom (Węgry).

1969

I nagroda na Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Montrejeau (Francja).

Występy w Berlinie Zachodnim z okazji 25-lecia PRL i 100-lecia Polonii w Niemczech.

Zespół przyjmuje nazwę „Bandoska”.

1969, 1972, 1975, 1977, 1980, 1983, 1986, 1989, 1993

Udział w Światowych Festiwalach Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie.

1970

I miejsce i trofeum w postaci „Złotego Skrzydła Ikara” na III Jarmarku Pieśni i Tańca w Mielcu za koncepcję programu rzeszowskiego.

1971

Udział w XVII Międzynarodowym Festiwalu Zespołów Pieśni i Tańca w Świdniku (Czechosłowacja).

Nagrania do filmu telewizyjnego o Rzeszowszczyźnie pt. „Chorał o Ziemi”.

1972-1974

Koncerty na Światowej Wystawie Kwiatów „Iga” w Erfurcie (NRD).

1974

3-tygodniowe tournée w ośrodkach polonijnych w RFN na zaproszenie Związku Polaków „Zgoda”.

Udział w Dniach Kultury Polskiej w Koszycach (Czechosłowacja) oraz w Dniach Kultury Województwa Rzeszowskiego w Nyiregyhazie (Węgry).

1975

Prezentacja folkloru rzeszowskiego w ramach „Panoramy XXX-lecia” w Warszawie.

1976

Z Zespołem podejmuje współpracę żeńska grupa wokalna.

1977

Prezentacja folkloru rzeszowskiego w Klagenfurcie (Austria) z okazji Dni Kultury Polskiej.

1979

„Artystyczny Znak Jakości” przyznany przez Wojewodę Rzeszowskiego dla „Bandoski” jako jednego z najlepszych amatorskich zespołów artystycznych województwa rzeszowskiego.

1980

Tournée artystyczne Zespołu po Francji i RFN na zaproszenie Towarzystwa France-Pologne i Związku Polaków „Zgoda” - 18 koncertów dla publiczności polonijnej obu państw.

1981

Udział w spotkaniach folklorystycznych w Hartbergu (Austria).

1982

Występy na Międzynarodowym Festiwalu Zespołów Folklorystycznych w Concarneau (Francja) oraz na Festiwalu Kultury i Sportu w Miedzylaborcach (Czechosłowacja).

1983

Udział w charakterze gości honorowych na V Europejskim Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Genk (Belgia).

1984

Prezentacja swych umiejętności w ramach Dni Kultury Polskiej w Błagojewgradzie (Bułgaria).

1985

Występy na Międzynarodowych Festiwalach w Montignac i Concarneau (Francja).

Powstają 4 grupy dziecięce.

1986

Koncerty w Braunschweig (RFN) i Klagenfurcie (Austria).

Pobył grupy dziecięcej (laureata Konkursu „Barwy Przyjaźni”) w Zielonej Górze oraz na Węgrzech.

Pierwsi tancerze Rzeszowskiego Zespołu Pieśni i Tańca WDK.
(Fot. Archiwum)

Zespół w odmłodzonym składzie przyjmuje w 1969 r. nazwę „BANDOSKA”.
(Fot. Archiwum)

Kolejne pokolenie „BANDOSKI”. (Fot. Archiwum)

Grupa reprezentacyjna Zespołu z lat 1988 - 1992, to pokolenie „wyrosło” z grup dziecięcych „BANDOSKI” (Fot. Adam Kus)

1987

Występy we Lwowie (ZSRR), Nyiregyhazie (Węgry) i Hartbergu (Austria).
Grupa dziecięca zostaje laureatem Konkursu „Korowód Przyjaźni” w Koninie.
Zespół zostaje laureatem Międzywojewódzkiego Konkursu - Polskie Tańce Narodowe „Polonez”.

1988

Koncerty Zespołu w odmłodzonym składzie we Lwowie i na Węgrzech.

1989

Wyjazdy na koncerty do Hartbergu (Austria), Mińska (ZSRR) oraz na Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny do Eskisehir (Turcja).
Zespół ponownie zostaje laureatem Międzywojewódzkiego Konkursu „Polonez”.

1990

Koncerty we Lwowie.
Udział w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Dijon (Francja).
Pobyt grupy dziecięcej w Jalcie na Krymie.

1991

Udział w Międzynarodowych Spotkaniach Folklorystycznych w Hartbergu (Austria) oraz w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Lizbonie (Portugalia).

1992

Udział w Festiwalu Folklorystycznym w Koszycach (Słowacja)

1993

Koncerty w Hartbergu (Austria).

1994

Koncerty w Hamburgu (Niemcy) w ramach organizowanej tam tzw. „Majówki Polskiej”.
Udział w Festiwalu w Neudau (Austria).
Wyjazd do Nyiregyhaza (Węgry) na Międzynarodowe Spotkania Zespołów Artystycznych.
Grupa dziecięca wygrywa w Przemyślu Konkurs Tańca Ludowego - zdobywając tytuł laureata.

Na sukces Zespołu złożyła się praca kadry instruktorskiej :

Choreografowie:

Bożena NIŻAŃSKA	(1950 - 1969, 1981 - 1986)
Leokadia MAGDZIARZ	(1969 - 1972)
Antoni WOŁCZKO	(1972 - 1980)
Janina WOJTURSKA	(1986 -)

Asystenci choreografów:

Roman MALKIEWICZ	(1975 -)
Janusz CHOJECKI	(1980 - 1986)
Lesław KRAMARZ	(1985 - 1987)

Kierownicy muzyczni:

Kazimierz FIC	(1950 - 1966)
Witold ŻEBROWSKI	(1966 - 1967)
Tadeusz CHACHAJ	(1967 - 1969)
Stanisław SZABAT	(1969 - 1977)
Bronisław BORCIUCH	(1977 - 1989)
Jan MILLER	(1983 - 1986)
Jerzy DYNIA	(1989 - 1990)
Kazimierz BOBER	(1990 -)

Akompaniatorzy:

Maria STOPIŃSKA	(1955 - 1964)
Jan BABULA	(1964 - 1986)
Leszek STECIAK	(1978 - 1980)
Artur GNIEWEK	(1980 - 1984)
Czesław SĄDAJ	(1984 - 1989)
Waldemar ACEDAŃSKI	(1990 -)

Instruktorzy wokalni:

Edward DANIECKI	(1972 - 1974)
Helena MAROŃ	(1974 - 1976)
Jerzy GOŁĄB	(1976 - 1989)
Sławomir GOŁĄB	(1989 -)

Współpracowali z Zespołem:

Mirosław WANTUCH	(ZSRR)
Michaił WANIWSKIJ	(ZSRR)
George DOLANICES	(Węgry)
Józef BUTELA	(Czechosłowacja)
Imre MECHAROS	(Czechosłowacja)
Milan HVIZDAK	(Czechosłowacja)
Stefan KOCAK	(Słowacja)
Mirosława BOBROWSKA	
Włodzimierz GAŚIENICA-GŁADCZEŃ	
Janina MIERZEJEWSKA	
Janina MARCINEK	
Irena ROMOWICZ	
Rudolf JÓZEFOWSKI	
Henryk MANIECKI	
Daniela NAWROCKA	
Janusz LITKO	
Anatol KOCYŁOWSKI	

W wieloletniej historii Zespołu chlubnie zapisało się dwóch solistów wokalistów :

Helena Maroń i Zbigniew Osuchowski.

O stroje Zespołu dbały pracownice Kostiumerii WDK:

Janina ZDOBYŁAK	(1956 - 1969)
Jadwiga GWIZDAK	(1957 - 1990)
Jolanta URBANIK	(1975 -)
Janina BUKAŁA	(1979 - 1990)
Helena WILCZAKOWSKA	(1987 -)

a o akustyczną jakość koncertów:

Edward RACZY	(1971 -)
--------------	-----------

Aktualnie w swym jubileuszowym roku Zespół pracuje w następującym składzie:

- grupa reprezentacyjna	-12 par
- grupa dziecięca III	-16 par
- grupa dziecięca II	- 24 pary
- grupa dziecięca I	- 20 par
- Kapela	- 10 muzyków

Repertuar grupy reprezentacyjnej:

- polonez, mazur, oberek, kujawiak, krakowiak, tańce rzeszowskie, śląskie, mieszczań i górali żywieckich, opoczyńskie, sądeckie, łowickie, bojkowskie, słowackie.

Repertuar grupy dziecięcych:

- krakowiak, oberek, tańce rzeszowskie, przeworskie, kaszubskie, kurpiowskie, orawskie, śląskie, lasowiackie, wielkopolskie, lubelskie.

Kadra Zespołu:

Janina WOJTURSKA	- kierownik artystyczny, choreograf
Kazimierz BOBER	- kierownik muzyczny
Roman MALKIEWICZ	- asystent choreografa
Sławomir GOŁĄB	- wokaliści
Waldemar ACEDAŃSKI	- akompaniator

Seniorzy „BANDOSKI” przed próbą Koncertu Jubileuszowego.
(Fot. Adam Kus)

Zdjęcia na okładce:

I - Członkowie "BANDOSKI"

IV - Zespół Pieśni i Tańca "BANDOSKA"

(u góry: aktualna grupa reprezentacyjna)

(u dołu: najmłodszy tancerze)

(fot. Adam Kus)

